

COVID-19 käitumisjuhised spaadele, veekeskustele

- COVID-19 on viirusnakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkuse kaudu, peamiselt lähikohtaktist nakkusohhtliku inimesega.
- Saastunud pindadel soodsatel tingimustel säilib viirus kuni 3 päeva, kuid hävineb puhastamisel ja desinfitseerimisel.
- COVID-19 leviku risk on kõrgem kinnistes, rohkelt rahvastatud ja halvasti ventileeritud ruumides.
- Juhise eesmärk on anda suunised spaadele, veekeskustele jt taoliste ettevõtetele ohutuks teenuse osutamiseks COVID-19 haiguse leviku tingimustes.

Ruumide puhtus ja ventilatsioon

- Tagada, et hoone projektiga ettenähtud mehaaniline sissepuhke-väljatõmbeventilatsioon on töökorras ja sisse lülitatud.
- Viia ruumides läbi regulaarne puhastus ja desinfitseerimine tavapäraste meetodite ja vahenditega.
- Desinfitseerida üldkasutuses olevaid sauna- ja ujumistarvikuid (istumisalused, ujumisprillid, mütsid, veejalanõud, rõngad, nuudlid jm) pärast igat kasutuskorda.
- Sagedasti puudutatavaid esemeid ja pindu (sh müügitette, uksepinke, laudu, toole, tualettruume jm) puhastada 2–4 tunni järel.
- Terviseameti soovitusel puhastamiseks ja desinfitseerimiseks leiate: <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised#JUHENDID>.
- Klientide kasutamiseks ettenähtud tekstiiliesemed pesta pesumasinas tavarežiimil, vähemalt 60° C juures.
- Ruumide pinnad peavad olema kergesti pestavad ja desinfitseeritavad.
- Kõik võimalikud viirusega saastunud jäätmed (sh isikukaitsevahendid) koguda pealt suletavasse kilekotti ning käidelda kui segaolmejäätmeid.

Kliendid

- Tagada, et ettevõtte ruumides ei oleks rohkem kliente 50% maksimaalsest mahutavusest. Täituvuse aluseks võetakse ettevõtte klientidele kasutamiseks mõeldud ruutmeetrite arv ja neile mõeldud pindala. Ettevõtte peab olema valmis järelevalve käigus vajadusel näitama ette ruumide üürilepingu või tuleohutusplaani, kus on kirjas vastav info.
- Teavitage külastajaid ettevõtte kodulehel, sotsiaalmeedia kontol ja ettevõtte sissepääsu juures kolmes keeles (EST, ENG, RUS), et nad loobuksid veekeskuste, spaade külastamisest, kui:
 - nad on viimase 14 päeva jooksul haigestunud COVID-19-sse;
 - neil esinevad ägeda respiratoorse nakkushaiguse sümptomid (sh kerge nohu, kurguvalu, kurgu kriipimine, köha vms);
 - nad on viimase 14 päeva jooksul olnud kontaktis kinnitatud COVID-19 haigestunuga;
 - neil lasub liikumisvabaduse piirang kõrge COVID-19 haigestumusega riigist naasmise tõttu. Infot nende riikide kohta asub: <https://vm.ee/et/teave-riikide-ja-liikumispiirangute-kohta-eestisse-saabujatele>
- Pakkuda klientidele võimalust isikuandmete (nimi ja telefoni nr) registreerimiseks. Sealjuures selgitada, et andmete andmine on vabatahtlik. Andmeid kasutatakse, kui tekib hilisem vajadus klienti informeerida võimalikust nakkushaigega kokkupuutest.
- Soovitada klientidele verbaalselt vm infokandjatega mobiilirakenduse Hoiu kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega. Täpsemalt loe: <https://hoia.me/>
- Tagada, et ettevõtte ruumides paiknetakse hajutatult (ca 2m). Selle soodustamiseks paigaldada infomaterjalid ja vastavad tähised.
- Tagada klientidele võimalused käte pesuks, selle puudumisel desinfitseerimiseks.
- Asetada käte antiseptilised vahendid klientide liikumisteedele nähtavasse kohta, muuhulgas sisenemise ja väljumise kohta.
- Varustada käte pesemise ja antiseptika punktid vastavate juhenditega.
- Varustada WC-d pisaval hulgal seebi ja ühekordse kätekuivatuspaberiga. Nakkusohutuse seisukohalt on eelistatum kuivatada käsi ühekordse kuivatuspaberi, aga mitte kätekuivatiga.



Töötajad

- Tagada, et kõik töötajad oleksid teadlikud peamistest hingamisteede haiguste ennetamise meetmest.
- Rõhutada töötajatele, et väiksemagi nakkuskahtluse korral ei ole tööl viibimine lubatud. Kehtestada kord, kuidas vältida haigestunud töötaja ettevõtte ruumes viibimist.
- Minimeerida töötajate ja klientide vahel lähikontakte*. Vastasel korral varustada töötajad isikukaitsevahenditega nt visiir, mask.
- Soovitada töötajatele mobiilirakenduse HoiA kasutamist. Rakendus informeerib isikuid, kes on olnud lähikontaktis (vähemalt 15 minutit kuni 2 meetri kaugusel) positiivse koroonaviiruse proovi andnud inimesega. Täpsemalt loe: <https://hoia.me/>
- Tagada töötajatele regulaarne kätepesu võimalus. Käte pesemisel järgida juhist: https://www.terviseamet.ee/sites/default/files/Nakkushaigused/Juhendid/kuidas_pesta_kasi_0.pdf
- Kui kätepesu ei ole võimalik, desinfitseerige käsi käte antiseptikumiga. Nähtavalt määrduvad käed tuleb kindlasti pesta.
- Vastavalt töökeskkonna riskianalüüsi tulemustele väljastada vastavalt tööiseloomule vajaminevad ühis- ja isikukaitsevahendid ning viia läbi koolitus, kuidas neid korrektselt ja ohutult kasutada.
- Tööriided pesta regulaarselt vastavalt ettevõtte tavakorraldusele. Haigestunud töötaja riided tuleb pesta koheselt.
- Riideid ja teisi tööl kasutatavaid vahendeid võimalusel mitte koju viia.
- Võimalusel tootetutvustusi (toit ja suure ristsaastumisohuga kosmeetika nt huulepulgad, ripsmetuššid; ristsaastumine on toidu jt toodete saastumine mikroobidega õhu, inimeste, teiste toitute, töövahendite või -pindade kaudu) korraldades tagada nii toote tutvustajale kui ka klientidele käte hügieeni võimalused ja soodustage distantsi hoidmist.
- Juhised toitlustusteenustele ning ilu- ja isikuteenustele leiad <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised#JUHENDID>

Kui töötaja haigestub respiratoorsesse haigusesse (palavik, köha, nõrkus jm sümptomid)

1. Töövälisel ajal (mitte töökohal olles):

- Töötaja peab jääma koju ja võtma ühendust perearstiga, kes langetab otsuse COVID-19 diagnoosi, testimise vajaduse ja töövõimetuslehe (TVL) vajaduse osas.
- Kolleegid, kes pole töötajaga sümptomaatilisel perioodil või kuni kaks päeva enne seda kokku puutunud, võivad jätkata töölkäimist, kuid peavad jälgima 14 päeva jooksul tähelepanelikult oma tervist. Sümptomite ilmnemisel tuleb jääda neil koju ja võtta ühendust oma perearstiga.
- Haigestunud töötaja võib tööle naasta 14 päeva möödudes pärast sümptomite teket tingimusel, et tal ei esine respiratoorseid sümptomeid ega palavikku. Lõpliku otsuse teeb perearst. Kui töötaja haigusleht on arsti poolt lõpetatud, siis töötaja võib naasta tööle ja tööandjal ei ole õigust nõuda töötajalt täiendavat testi.

2. Tööajal (töökohal olles):

- Haigestunud töötaja peab koheselt koju minema. Töötaja võib tööle naasta 14 päeva möödudes tingimusel, et ta on täielikult terve – st ei esine respiratoorseid sümptomeid ega palavikku.
- Haigestunud töötaja peab võtma ühendust oma perearstiga. Perearst hindab COVID-19 võimalikkust sümptomite, epidemioloogilise seose või laboratoorse testimise alusel (laboratoorse testimise vajaduse üle otsustab perearst).
- COVID-19 leviku pidurdamise seisukohalt on oluline, et haigestunud töötaja informeeriks tööandjat, et COVID-19 diagnoos leidis kinnitust. Tööandja informeerimine toimub vastavalt töötaja ja tööandja kokkuleppele.
- Tööandja olles informeeritud töötaja COVID-19 diagnoosist, teeb koostööd TA regionaalosakonnaga.
- Viirusega potentsiaalselt saastunud ruumid tuleb kõrvalistele isikutele sulgeda ning viia neis läbi korralik pesu, desinfitseerimine ning tuulutamine.
- Terviseameti puhastus- ja desinfitseerimissoovitused leiad siit: <https://www.terviseamet.ee/et/COVID-19-trukised#JUHENDID>
- COVID-19 diagnoosi kinnitumisel peab töökohal selgitama välja inimesed, kes olid haigestunud töötajaga sümptomaatilisel perioodil või kuni kaks päeva enne seda lähikontaktis*. Tööandja teeb lähikontaktsete välja selgitamiseks koostööd TA regionaalosakonnaga.
- Lähikontaktid peavad jääma koju 14 päevaks ning jälgima hoolikalt oma tervist. Ülejäänud töötajad võivad jätkata oma igapäevast töörutiini, kuid peaksid hoolikamalt jälgima oma tervist.
- Kui haigestunud töötaja COVID-19 diagnoos ei leidnud kinnitust, võivad teised töötajad jätkata tööd, kuid kindlasti jälgima 14 päeva jooksul oma tervist.



Käsi tuleb pesta:

- enne töö alustamist;
- enne kuumtöödeldud või valmistoidu käitlemist;
- pärast kuumtöötlemata toidu käitlemist või valmistamist;
- pärast jäätmete käitlemist;
- pärast koristamist;
- pärast tualeti kasutamist;
- pärast nina nuuskamist, aevastamist või köhimist;
- pärast söömist, joomist või suitsetamist;
- pärast raha käsitlemist.

***Lähikontakt on:**

- otsene füüsiline kontakt COVID-19 haigega (nt kätlemine);
- otsene kontakt COVID-19 haige eristega ilma kaitsevahendeid kasutamata (nt on peale köhitud);
- koos viibimine COVID-19 haigega vähemalt 15 minutit ja kuni 2 meetri kaugusel

Juhendeid ja soovitusi leiade:

[Terviseameti koroonaviiruse haigus COVID-19 trükised ja juhendmaterjalid](#)

[Veterinaar- ja Toiduameti soovitusel toidukäitlejatele seoses koroonaviirusega](#)

[Tööinspektsiooni soovitusel tööandjale ja töötajale](#)

